

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

PS.NKPS.431.7.6.2026.AT

Pani
Katarzyna Dwornik-Piszczałka
Dyrektor
Ośrodka Pomocy Społecznej
ul. Strzelców 2/11
55-050 Sobótka

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

(W dniu 16.04.2026 r. doręczono kontrolowanemu projekt wystąpienia pokontrolnego, do którego nie wniesiono zastrzeżeń.)

Wrocław, 7 maja 2026 r.

I. Informacje organizacyjne

Jednostka
kontrolowana

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sobótce

Kierownik
jednostki
kontrolowanej

Pani Katarzyna Dwornik - Piszczalka – Dyrektor OPS
w Sobótce od 1.03.2016 r. do nadal.

(dowód: akta kontroli str.35-36)

Zakres kontroli

Realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych
od dnia 1.01.2025 r. do dnia 26.03.2026 r.

Podstawa prawna
kontroli

1. art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹,
 2. art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej²,
 3. art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych³.
- Plan kontroli na I półrocze 2026 r. zatwierdzony przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu 22 grudnia 2025 r. (PNK-K.430.2.2025.TS).

¹ (t. j. Dz. U 2025 r., poz. 438)

² (t. j. Dz. U z 2026 r., poz. 158)

³ ((t. j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1208) – zwana dalej ustawą o świadczeniach rodzinnych).

Data rozpoczęcia
i zakończenia
czynności
kontrolnych

Od dnia 26 marca 2026 r. do dnia 21 kwietnia 2026 r.

Kontrolerzy

1. **Agnieszka Toporowska-Karp** – starszy specjalista w Wydziale Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, przewodnicząca zespołu, działająca zgodnie z upoważnieniem Wojewody Dolnośląskiego Nr PS-NKPS.0030.128.2026.AT z dnia 9 marca 2026 r.,
2. **Ewa Lasota** – starszy specjalista w Wydziale Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, kontroler, działający zgodnie z upoważnieniem Wojewody Dolnośląskiego Nr PS-NKPS.0030.129.2026.AT z dnia 9 marca 2026 r.

(dowód: akta kontroli str.13-16)

I. Ocena kontrolowanej jednostki

W wyniku kontroli poszczególnych zagadnień, w oparciu o oceny cząstkowe badanych obszarów, realizację przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Sobótce zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych w zakresie okresu objętego kontrolą oceniono **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

II. Ustalenia kontroli

Kontrola w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej w Sobótce została przeprowadzona w dniach 26 i 27 marca 2026 r. Kontrolę wpisano do Książki kontroli pod poz. 22.

Techniki zastosowane podczas postępowania kontrolnego:

Postępowanie kontrolne zostało przeprowadzone na podstawie listy wniosków złożonych w okresie objętym kontrolą, listy wypłat za okresy objęte kontrolą, dokumentacji zawartej w teczkach osób pobierających świadczenia rodzinne, które złożyły wnioski o przyznanie świadczeń w okresie objętym kontrolą oraz innych dokumentów przedłożonych przez Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Sobótce Panią Katarzynę Dwornik - Piszczalka.

Podczas kontroli dokumenty udostępniała i udzielała wyjaśnień:

1. Pani Katarzyna Dwornik - Piszczalka - Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej w Sobótce.

Informacje ogólne:

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sobótce został powołany na mocy Zarządzenia nr 1/90 Zarządu Gminy i Miasta Sobótka z dnia 25 czerwca 1990 r.

(dowód: akta kontroli str.37-40)

W okresie objętym kontrolą Ośrodek działał w oparciu o:

- Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem nr 1.2020 Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Sobótce z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sobótce,
- Statut przyjęty Uchwałą nr XXXIV/339/21 Rady Miejskiej w Sobótce z dnia 2 sierpnia 2021 r. w sprawie przyjęcia oraz ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały Rady Miejskiej w Sobótce w sprawie uchwalenia Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Sobótce oraz Uchwałą nr XLIX/448/22 Rady Miejskiej w Sobótce z dnia 3 sierpnia 2022 r. w sprawie zmiany Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Sobótce

(dowód: akta kontroli str.41-104)

W okresie objętym kontrolą realizacją zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych zajmowali się:

1. Pani Katarzyna Dwornik – Piszczalka – Dyrektor OPS w Sobótce od 1.03.2016 r. do nadal,

(dowód: akta kontroli str.105-106)

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Ośrodek Pomocy Społecznej w Sobótce informuje mieszkańców o możliwości ubiegania się o świadczenia i terminach składania wniosków poprzez wywieszenie informacji w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej w Sobótce, Urzędu Miasta i Gminy Sobótka oraz na stronie Urzędu Miasta i Gminy Sobótka, jak i na stronie Facebooka Urzędu Miasta i Gminy Sobótka oraz w kontakcie z klientem”.

(dowód: akta kontroli str.107-108)

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sobótce realizuje wypłaty świadczeń rodzinnych w formie przelewów do banku, przekazów pocztowych i wypłat w kasie OPS.

(dowód: akta kontroli str.)

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sobótce pracuje w godzinach:

Poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek od 7:00 do 15:00

Środa – od 7:00 do 17:00

(dowód: akta kontroli str.111-112)

Z informacji przekazanej przez Dyrektora OPS w Sobótce wynika, iż w okresie objętym kontrolą do Ośrodka nie wpływały skargi osób korzystających ze wsparcia na jakość obsługi realizowanych zadań z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych.

(dowód: akta kontroli str.113-114)

A) Sprawy organizacyjne:

Burmistrz Miasta i Gminy Sobótka upoważnił następujących pracowników:

1. Panią Katarzynę Dwornik - Piszczalka - Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Sobótce na podstawie:
 - ✓ Upoważnienia nr 19.2019 z dnia 4.02.2019 r. do:
 - prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń rodzinnych oraz wydawania w tych sprawach decyzji.
2. ██████████ – pracownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Sobótce na podstawie:
 - ✓ Upoważnienia nr ŚK.0052.53.2023 z dnia 7.02.2023 r. do:
 - prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń rodzinnych.
3. ██████████ - pracownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Sobótce na podstawie:
 - ✓ Upoważnienia nr 10.2018 z dnia 19.01.2018 r. do:
 - prowadzenia postępowań w sprawach o świadczeniach rodzinnych, a także do wydawania w tych sprawach decyzji w czasie nieobecności w pracy Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej.

(dowód: akta kontroli str.115-122)

Działalność OPS w Sobótce w obszarze spraw organizacyjnych oceniono **pozytywnie**.

B) Realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych w przedmiocie ustalania/zmiany/uchylenia prawa do świadczeń rodzinnych. Terminowość przyznawania świadczeń.

Wypłata świadczeń rodzinnych realizowana jest na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych. Ustawa daje prawo do korzystania z zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, świadczeń opiekuńczych (zasiłku pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz świadczenia pielęgnacyjnego), jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, świadczeń wypłacanych przez gminy na podstawie art. 22 b ustawy oraz świadczenia rodzicielskiego.

W okresie objętym kontrolą tj. od 1.01.2025 r. do 26.03.2026 r. do Ośrodka Pomocy Społecznej w Sobótce wpłynęło 205 wniosków o przyznanie świadczeń rodzinnych. Do instytucji właściwej do realizacji zadań w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego przekazano 9 wniosków. Do innych organów według właściwości nie przekazano żadnego wniosku. Zamknięto bez nadania biegu lub bez rozpatrzenia z powodu niewywiązania się z obowiązku uzupełniania danych w ustawowo wyznaczonym terminie 3 wnioski.

W okresie objętym kontrolą, tj. od 1.01.2025 r. do 26.03.2026 r. Ośrodek wydał 377 decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń rodzinnych, w tym 4 decyzje odmowne. Od treści decyzji 1 wnioskodawca wniósł odwołanie do organu II instancji. Samorządowe Kolegium Odwoławcze uchyliło decyzję organu właściwego i przekazało sprawę do ponownego rozpatrzenia.

W okresie objętym kontrolą do dnia kontroli w Ośrodku Pomocy Społecznej w Sobótce wypłacono 2 279 zasiłków rodzinnych, z czego na dziecko w wieku:

- do ukończenia 5 roku życia – 52,

- powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia – 1712,
- powyżej 18 roku życia do ukończenia 21 roku życia – 65,
- powyżej 21 roku życia do ukończenia 24 roku życia – 0.

Ośrodek wypłacił 1 283 dodatki do zasiłku rodzinnego, z tego z tytułu:

- urodzenia dziecka – 8,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 27,
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości określonej w art. 11a ust. 1 pkt 1 ustawy – 23,
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości określonej w art. 11a ust. 1 pkt 2 ustawy – 73,
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości określonej w art. 11a ust. 1 pkt. 3 ustawy – 0
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości określonej w art. 11a ust. 2 ustawy – 0,
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości określonej w art. 11a ust. 3 ustawy – 0,
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości określonej w art. 11a ust. 4 ustawy – 0,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia – 33,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia – 112,
- rozpoczęcia roku szkolnego – 248,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 10,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 254,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 495.

Ośrodek zrealizował również wypłatę 2 362 zasiłków pielęgnacyjnych, 611 świadczeń pielęgnacyjnych, 10 specjalnych zasiłków opiekuńczych, 18 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka oraz 205 świadczeń rodzicielskich.

OPS w Sobótce w okresie od 1.01.2025 r. do dnia 26.03.2026 r. zrealizował wypłatę świadczeń rodzinnych na łączną kwotę 3 896 635,10 zł.

(dowód: akta kontroli str.123-125)

Kontroli poddano dokumentację do decyzji dotyczących świadczeń pielęgnacyjnych, zasiłków pielęgnacyjnych, świadczeń rodzicielskich, jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka oraz zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami o następujących numerach:

- 1.P.L.** – OPS.4302.06.24.25 z dnia 19.03.2025 r.
- 2.J.K.** – OPS.4300.34.25.26 z dnia 26.09.2025 r.,
OPS.4300.67.25.26 z dnia 12.02.2026 r.,
OPS.431.03.25.26 z dnia 9.02.2026 r.,
OPS.4302.02.25.26 z dnia 15.01.2026 r.
- 3.L.L.** – OPS.431.17.24.25 z dnia 16.10.2025 r.
- 4.N.W.** – OPS.4300.1.25.26 z dnia 1.08.2025 r.
- 5.M.B.** – OPS.4300.48.25.26 z dnia 24.10.2025 r. ze zm.
OPS.4302.09.24.25 z dnia 17.04.2025 r.
- 6.M.K.** – OPS.4300.12.25.26 z dnia 16.09.2025 r.
- 7.E.W.** – OPS.4300.28.25.26 z dnia 18.09.2025 r.
- 8.B.B.** – OPS.4330.11.24.25 z dnia 19.11.2025 r.
- 9.H.W.** – OPS. 4300.33.25.26 z dnia 25.09.2025 r.
- 10.J.Ch.** – OPS.4302.11.24.25 z dnia 15.05.2025 r.
- 11.K.K.** – OPS.4330.04.25.26 z dnia 27.11.2025 r.
OPS.432.06.25.26 z dnia 27.11.2025 r.

- 12.M.M. – OPS. 4300.9.25.26 z dnia 27.8.2025 r.
13.S.M. – OPS.432.08.25.26 z dnia 15.01.2026 r.
14.I.K. – OPS.4300.94.24.25 z dnia 4.03.2025 r.
15.M.D. – OPS.4300.2.25.26 z dnia 20.08.2025 r.
16.M.G. – OPS.4300.11.25.26 z dnia 27.08.2025 r.
17.K.F. – OPS.4300.20.25.26 z dnia 8.09.2025 r.
18.U.D. – OPS.4300.27.25.26 z dnia 18.09.2025 r.
19.J.D. – OPS.4300.16.25.26 z dnia 2.09.2025 r.
20.A.B.-P. – OPS. 4300.41.25.26 z dnia 7.10.2025 r.
21.A.P. – OPS.432.15.25.26 z dnia 4.03.2025 r.
22.M.Sz. – OPS.431.02.24.25 z dnia 17.01.2025 r.
23. P.H. – OPS. 4300.109.24.25 z dnia 14.08.2025 r.

W trakcie kontroli ocenie poddano dokumentację dotyczącą przyznania:

- 32 zasiłków rodzinnych oraz 40 dodatki do zasiłku rodzinnego, w tym z tytułu:
 - urodzenia dziecka – 2,
 - opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 1,
 - samotnego wychowywania dziecka – 1,
 - wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 8,
 - kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – 2,
 - rozpoczęcia roku szkolnego – 21,
 - podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 5,
 - podjęcie przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła - 0
- 3 zasiłki pielęgnacyjne,
- 2 świadczenia pielęgnacyjne,
- 3 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka,
- 4 świadczeń rodzicielskich.

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Sobótce w skontrolowanych decyzjach wysokość kwot przyznanych świadczeń była zgodna z kwotami zasiłków wraz z dodatkami określonymi w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2024 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna⁴.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu bądź odmowie przyznania świadczeń był wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz z kompletem dokumentów. Na składanych wnioskach widniała data wpływu do Ośrodka.

Do wniosków dołączone były dokumenty potwierdzające dane osób ubiegających się o świadczenia rodzinne oraz dane członków ich rodzin. Ponadto dokumentacja zawierała akty zgonu, orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, zaświadczenia szkoły/oświadczenia strony o uczęszczaniu dziecka do szkoły – w przypadku, gdy dziecko ukończyło 18 rok życia, prawomocne wyroki sądu rodzinnego orzekające rozwód.

⁴ (Dz.U. z 2024 r., poz. 1238)

OPS w Sobótce samodzielnie uzyskiwał lub weryfikował informacje o rodzinie, korzystając z Centralnego Systemu Informatycznego Zabezpieczenia Społecznego. W ramach udostępnionych usług korzystano z:

- Systemu Rejestrów Państwowych (PESEL), który pozwala weryfikować występowanie osoby w rejestrze PESEL i sprawdzenie poprawności posiadanych danych,
- Platformy Usług Elektronicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (PUZ ZUS), która udostępnia dane o okresach ubezpieczeniowych i należnych składkach na ubezpieczenie zdrowotne za dany okres,
- CEIDG, która pozwala zweryfikować dane o prowadzeniu lub zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej,
- CBB (Centralna Baza Beneficjentów), która pozwala sprawdzić czy dana osoba składająca wniosek nie figuruje w innej jednostce realizującej świadczenia rodzinne,
- Elektronicznego Krajowego Systemu Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności (EKSMON), pozwalającego sprawdzić czy dana osoba posiada orzeczenie o niepełnosprawności,
- Ministerstwa Finansów (e-Podatki), który umożliwia weryfikację informacji o dochodach podatnika.

Postępowanie w zakresie przyznawania świadczeń prowadzone było terminowo.

W sytuacji, gdy na dzieci zasądzone były świadczenia alimentacyjne i osoba uprawniona nie otrzymała alimentów albo otrzymała je w wysokości niższej od ustalonej w wyroku sądu lub ugodzie sądowej do wniosku załączone były zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów.

W celu określenia dochodu strona składała oświadczenie o wysokości uzyskanego w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy innego dochodu niepodlegającego opodatkowaniu.

Przy wnioskach o ustalenie prawa do dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka znajdowały się akty zgonu drugiego z rodziców dziecka lub pełne akty urodzenia.

W aktach dotyczących ustalania prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka znajdowały się dodatkowo stosowne zaświadczenia lekarza/położnej potwierdzające pozostawanie kobiety pod opieką medyczną.

Oświadczenia stron składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie został zobowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sobótce w okresie objętym kontrolą, tj. od 1.01.2025 r. do dnia kontroli, tj. 26.03.2026 r. występował do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z wnioskami o podanie informacji w sprawie ustalenia niezbędnego okresu ubezpieczenia, o którym mowa w art. 6 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych za osoby, które pobierają specjalny zasiłek opiekuńczy, świadczenie pielęgnacyjne⁵.

(dowód: akta kontroli, str.129-130)

⁵ (t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 350)

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. W skontrolowanej sprawie nr 5 (M.B.) Organ na wniosek Strony z dnia 16.04.2026 r. decyzją nr OPS.4302.09.24.25 z dnia 17.04.2025 r. przyznał Stronie prawo do świadczenia rodzicielskiego na okres od 1.04.2025 r. do 21.01.2026 r. Z akt sprawy wynika, iż dziecko urodziło się w dniu 22.01.2025 r. W związku z tym Organ błędnie ustalił początkowy okres przysługiwania świadczenia rodzicielskiego. Tak prowadzone postępowanie naruszyło art. 24 ust. 9⁶ ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„W wyniku błędnej interpretacji przepisu (zbieg świadczeń) wskazano błędny okres przyznania świadczenia rodzicielskiego w przypadku Pani M.B. na dziecko M.B. ”.

(dowód: akta kontroli str.131-140)

2. W sprawie nr 2 (J.K.) decyzja administracyjna znak: OPS.4300.34.25.26 z dnia 26.09.2025 r. została doręczona Stronie w siedzibie Organu dopiero 12.11.2025 r. W sprawie nr 17 (K.F.) decyzja administracyjna nr OPS.4300.20.25.26 z dnia 8.09.2025 r. została doręczona Stronie w siedzibie Organu dopiero 10.10.2025 r.

Organ administracji publicznej, który wydał decyzję, jest nią związany od chwili jej doręczenia lub ogłoszenia, o ile kodeks nie stanowi inaczej⁷. Decyzja procesowa jako akt podjęty, a następnie uzewnętrzniony przez jego wydanie, nabiera cech decyzji administracyjnej przez zakomunikowanie treści tego aktu stronie. Dopóki nie zostanie zakomunikowana stronie, dopóty jest aktem nie wywierającym żadnych dla strony skutków. Uzewnętrznienie decyzji w stosunku do strony stwarza nową sytuację procesową. Doręczenie lub ogłoszenie decyzji stanowi jej wprowadzenie do obrotu prawnego. Od tego dopiero momentu decyzja wiąże organ administracji publicznej i stronę. Doręczenie decyzji do Strony po upływie ponad miesiąca od jej sporządzenia uniemożliwia Stronie zapoznanie się z rozstrzygnięciem organu i skorzystanie z prawa do złożenia odwołania.

Właściwe doręczenie decyzji ma kluczowe znaczenie dla jej wykonania. Czynności materialno - techniczne doręczenia są sformalizowane ze względu na konieczność ścisłego określenia faktów powodujących skutek prawny. Ścisłe przestrzeganie tych wymagań formalnych należy do obowiązków organu administracyjnego, albowiem od skuteczności doręczenia zależą w wielu przypadkach uprawnienia procesowe i materialno - prawne stron.

Przepisy regulujące kwestie doręczeń w postępowaniu administracyjnym⁸, nie mają w żadnym stopniu charakteru uznaniowego, są to przepisy bezwzględnie obowiązujące. Obowiązek dysponowania przez organ dokumentem potwierdzającym odbiór aktu jest jasno i jednoznacznie sformułowany. Decyzje administracyjne należy doręczać za pokwitowaniem przez pocztę, przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy. W przypadku doręczania korespondencji przez pracowników należy dopilnować, aby odbierający potwierdził doręczenie mu pisma swym podpisem, ze wskazaniem daty doręczenia. Doręczenie decyzji winno nastąpić niezwłocznie po jej wydaniu. *„Data wydania (sporządzenia) decyzji zgodnie z art. 107 § 1 k.p.a. jest czynnością procesową wywołującą oznaczone, choć nie*

⁶ Prawo do świadczenia rodzicielskiego ustala się, począwszy od miesiąca urodzenia lub przysposobienia dziecka, (...), od miesiąca objęcia dziecka opieką, jeżeli wniosek o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego został złożony w terminie 3 miesięcy, licząc od dnia urodzenia lub przysposobienia dziecka, a w przypadku osób, o których mowa w art. 17c ust. 1 pkt 2 i 3, od dnia objęcia dziecka opieką. (...).

⁷ Art. 110 k.p.a.

⁸ Art. 39 k.p.a. i następane

*wszystkie skutki prawne. Doręczenie decyzji zgodnie z art. 110 k.p.a. powoduje jej wejście do obrotu prawnego, rozpoczyna bieg terminu do wniesienia odwołania, złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, wniesienia skargi do sądu administracyjnego*⁹.

Dyrektor Ośrodka w sprawie nr 2 (J.K.) wyjaśnił:

„Wyjaśniam, że Pani J.K. zwróciła się telefonicznie do pracownika Pani A.P., aby nie wysłać jej decyzji pocztą, gdyż przebywa w szpitalu w związku z kolejną ciężką i nikt nie odbierze stosownej decyzji. Prosiła, aby decyzja czekała na nią w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej. Jednocześnie informuję, że świadczenie zostało wypłacone w dniu 25.11.2025 r., czyli po odebraniu decyzji”.

(dowód: akta kontroli str.141-146)

Dyrektor Ośrodka w sprawie nr 17 (K.F.) wyjaśnił:

„W sprawie decyzję doręczono Stronie dopiero w dzień 10.10.2025 r. z uwagi na to, że Strona kontaktowała się z pracownikiem Panią A.P., że w ten dzień zgłosi się po jej odbiór. Tylko z uwagi na sam fakt prośby Strony tak uczyniono. Świadczenia zostały wypłacone po odbiorze decyzji, tj. w listopadzie 2025 r.”.

(dowód: akta kontroli str.147-150)

3. W sprawie nr 4 (N.W.) i nr 15 (M.D.) organ błędnie zarejestrował daty wpływu wniosków złożonych do Organu elektronicznie. W sprawie nr 4 (N.W.) wniosek o zasiłek rodzinny wraz z dodatkami złożony elektronicznie 1.07.2025 r. został zarejestrowany jako wniosek złożony 2.07.2025 r. W sprawie nr 15 (M.D.) wniosek o zasiłek rodzinny wraz z dodatkami złożony elektronicznie 23.07.2025 r. został zarejestrowany jako wniosek złożony 24.07.2025 r. Datą wszczęcia postępowania na żądanie strony jest dzień doręczenia żądania organowi administracji publicznej¹⁰. Wobec powyższego składane dokumenty powinny być oznaczone datą wpływu w celu stwierdzenia faktycznej daty wszczęcia postępowania, a tym samym ustalenia od kiedy przysługuje świadczenie. Ma to szczególne znaczenie w sytuacji, gdy Strona składa te dokumenty w odpowiedzi na wezwanie Organu. Dokumentowanie daty wpływu pozwala na kontrolę czy Strona zachowała wskazany jej termin do uzupełnienia wniosku. Tak prowadzone postępowanie administracyjne narusza art. 24 ust. 2¹¹, art. 24 a ust.2¹² ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz art. 61 § 3 k.p.a.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Wyjaśniam, że przez omyłkę pracownika wnioski złożone elektronicznie zostały wprowadzone w system z jednodniowym opóźnieniem. Ponadto informuję, że daty te nie miały wpływu na okres przyznania oraz kwotę przyznania świadczeń z wniosku”.

(dowód: akta kontroli str. 151-152)

4. W sprawach nr 1 (P.L.) i nr 10 (J.Ch.) dotyczących ustalenia prawa do świadczenia rodzicielskiego błędnie orzeczono o wysokości świadczenia.

⁹ postanowienie WSA w Białymstoku z dnia 12.12.2023 r., IISAB/Bk84/23

¹⁰ art. 61 § 3 k.p.a.

¹¹ Prawo do świadczeń rodzinnych ustala się, począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek z prawidłowo wypełnionymi dokumentami, do końca okresu zasiłkowego.

¹² W przypadku gdy osoba złoży wniosek bez wymaganych dokumentów, podmiot realizujący świadczenia przyjmuje wniosek i wyznacza termin nie krótszy niż 14 dni i nie dłuższy niż 30 dni na uzupełnienie brakujących dokumentów. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.

W sprawie nr 1 (P.L.) w decyzji nr: OPS.4302.06.24.25 z dnia 19.03.2025 r. Organ rozstrzygnął o przyznaniu świadczenia rodzicielskiego „w kwocie 1 000,00 zł, na okres od 28.02.2025 r. do 27.02.2026 r. Świadczenie rodzicielskie za miesiąc luty 2025 r. będzie wynosiło 35,80 zł, a za luty 2026 r. 964,30 zł”

W sprawie nr 10 (J.Ch.) w decyzji 4302.11.24.25 z dnia 15.05.2025 r. orzeczono o prawie do świadczenia rodzicielskiego „w kwocie 1 000,00 zł, na okres od 29.04.2025 r. do 28.04.2026 r. Świadczenie rodzicielskie za miesiąc kwiecień 2025 r. będzie wynosiło 66,70 zł, a za kwiecień 2026 r. 933,40 zł”.

W rozstrzygnięciu niniejszych decyzji nie wskazano, że świadczenie przysługuje w określonej wysokości miesięcznie¹³.

Takie działanie stoi w sprzeczności z art. 107 § 1 k.p.a.¹⁴.

Władczy charakter aktu administracyjnego, który kształtuje prawa i obowiązki strony i musi być jednoznaczny i precyzyjny. Obowiązek taki wynika z podstawowych zasad postępowania administracyjnego, w tym z zasady praworządności¹⁵ jak i zasady pogłębiania zaufania do organów państwa¹⁶. Rozstrzygnięcie będące treścią decyzji winno być tak sformułowane, aby wynikało z niego w sposób nie budzący wątpliwości, jakie uprawnienia zostały przyznane lub jakie obowiązki zostały na stronę nałożone. Tylko, bowiem spełnienie powyższej przesłanki może zostać potraktowane jako należyte zrealizowanie przez organ (podmiot wydający decyzję) normy art. 8 k.p.a.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„W powyższych sprawach dotyczących rozstrzygnięcia przyznania świadczenia rodzicielskiego przyznano świadczenie rodzicielskie w kwocie 1 000,00zł i wskazano okres jego przyznania oraz wskazano kwoty za niepełne miesiące. W rozstrzygnięciu zabrakło słowa miesięcznie na okres od do. W kolejnych decyzjach będą rozpisywane dokładnie miesiące wszystkie okresy z kwotami. Świadczenia zostały prawidłowo wypłacone, tj. za cały okres przysługujący. Wynikło to z przeoczenia pracownika”.

(dowód: akta kontroli str.153-162)

Stwierdzone nieprawidłowości:

1. błędny początkowy okres przyznania świadczenia rodzicielskiego,
2. nieterminowe doręczenie decyzji przyznającej świadczenia rodzinne,
3. błędna rejestracja wniosku złożonego elektronicznie,
4. błędne rozstrzygnięcia o wysokości świadczenia rodzicielskiego.

Działalność OPS w Sobótce w obszarze realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych w przedmiocie ustalania/zmiany/uchylenia prawa do świadczeń rodzinnych oraz terminowość przyznawania świadczeń oceniono **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

¹³ art. 17 c ust. 5 w zw. z art. 17 c ust. 6 ustawy o świadczeniach rodzinnych

¹⁴ rozstrzygnięcie, jest jednym z najważniejszych składników decyzji administracyjnej.

¹⁵ Art. 6 k.p.a.

¹⁶ art. 8 k.p.a.

C) Realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, w przedmiocie ustalania/zmiany/uchylenia prawa do świadczeń rodzinnych. Terminowość przyznawania świadczeń dla obywateli Ukrainy przybywających do Polski w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego Państwa.

Wyplata świadczeń rodzinnych dla obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa realizowana jest na podstawie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa¹⁷ oraz ustawy o świadczeniach rodzinnych. Ustawa daje prawo do korzystania z zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego, świadczeń opiekuńczych (zasiłku pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz świadczenia pielęgnacyjnego), jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, świadczeń wypłacanych przez gminy na podstawie art. 22b ustawy oraz świadczenia rodzicielskiego.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek Pomocy Społecznej w Sobótce realizował świadczenia rodzinne dla 8 rodzin na podstawie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

W okresie od 1.01.2025 r. do 26.03.2026 r. Ośrodek wydał 8 decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń rodzinnych, w tym żadnej decyzji odmownej. Od treści wydanych decyzji nie złożono odwołania do organu II instancji.

(dowód: akta kontroli str. 126-128)

Kontroli poddano dokumentację do decyzji dotyczących zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz świadczenia rodzicielskiego o następujących numerach:

1.T.T. - OPS.4300.25.26 z dnia 27.10.2025 r.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu bądź odmowie przyznania świadczenia był wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz z kompletem dokumentów. Na złożonym wniosku widniała data wpływu do Ośrodka. Do wniosku dołączone były dokumenty potwierdzające dane osoby ubiegającej się o świadczenie rodzinne oraz dane członków jej rodziny. Ponadto dokumentacja zawierała zaświadczenie o nadaniu nr Pesel dla obywatela Ukrainy i datę przekroczenia granicy.

OPS w Sobótce samodzielnie uzyskiwał/weryfikował informacje o rodzinie, korzystając z Centralnego Systemu Informatycznego Zabezpieczenia Społecznego. W ramach udostępnionych usług korzystano z:

- Systemu Rejestrów Państwowych (PESEL), który pozwala weryfikować występowanie osoby w rejestrze PESEL i sprawdzenie poprawności posiadanych danych,
- Platformy Usług Elektronicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (PUZ ZUS), która udostępnia dane o okresach ubezpieczeniowych i należnych składkach na ubezpieczenie zdrowotne za dany okres,
- CEIDG, która pozwala zweryfikować dane o prowadzeniu lub zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej,
- CBB (Centralna Baza Beneficjentów), która pozwala sprawdzić czy dana osoba składająca wniosek nie figuruje w innej jednostce realizującej świadczenia rodzinne,

¹⁷ (t. j. Dz. U. z 2025 r., poz.337 ze zm.)

- Elektronicznego Krajowego Systemu Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności (EKSMON), pozwalającego sprawdzić czy dana osoba posiada orzeczenie o niepełnosprawności,
- Ministerstwa Finansów (e-Podatki), który umożliwia weryfikację informacji o dochodach podatnika.

Postępowanie w zakresie przyznawania świadczeń prowadzone były terminowo.

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. W skontrolowanej sprawie nr 1 (T.T.) Organ w decyzji przyznającej zasiłek rodzinny wraz z dodatkami dla osób ze statusem UKR błędnie ustalił okres przysługiwania świadczenia. Organ przyznał Stronie prawo do zasiłku rodzinnego na dwoje dzieci wraz z dodatkiem z tytułu dojazdów do miejscowości, w której znajduje się szkoła dla jednego dziecka na okres od 1.11.2025 r. do 31.03.2026 r. zamiast do 4.03.2026 r.

Zgodnie z ustawą o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego Państwa¹⁸ w brzmieniu obowiązującym w dacie wydania decyzji, czyli 27.10.2025 r., obywatelowi Ukrainy przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1¹⁹ ww. ustawy, przysługuje prawo do świadczeń rodzinnych, o których mowa w o świadczeniach rodzinnych, jeżeli zamieszkuje z dziećmi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Przyznanie świadczenia rodzinnego na okres dłuższy niż do 4 marca 2026 r. stanowi naruszenie art. 26 ust. 1 w związku z art. 2 ust. 1 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego Państwa (w brzmieniu obowiązującym w dacie wydania decyzji).

Dyrektor Ośrodka w sprawie wyjaśnił:

„Omyłkowo pracownik w rozstrzygnięciu wpisał kwotę przyznania świadczenia rodzinnego wraz z dodatkiem do dnia 31.03.2026 r. W każdym innym przypadku dotyczącym osób ze statusem UKR datą końcową była data 4.03.2026 r.”

(dowód akta kontroli str.163-170)

Stwierdzone nieprawidłowości:

1. błędnie ustalony okres przyznania prawa do świadczeń rodzinnych dla osób ze statusem UKR.

Działalność OPS w Sobótce w obszarze realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, w przedmiocie ustalania/zmiany/uchylenia prawa do świadczeń rodzinnych oraz terminowości przyznawania świadczeń dla obywateli Ukrainy przybywających do Polski w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego Państwa, oceniono **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

¹⁸ art. 26 ust. 1 ustawy

¹⁹ Jeżeli obywatel Ukrainy, o którym mowa w art. 1 ust. 1, przybył legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. do dnia określonego w przepisach wydanych na podstawie ust. 4 i deklaruje zamiar pozostania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jego pobyt na tym terytorium uznaje się za legalny do dnia 30 września 2025 r. Za legalny uznaje się także pobyt dziecka urodzonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez matkę, która jest osobą określoną w zdaniu pierwszym, w okresie dotyczącym matki, o ile dziecko to nie jest obywatelem polskim ani obywatelem innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

III. Pozostałe informacje i zalecenia pokontrolne

W wyniku przeprowadzonego postępowania kontrolnego stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. błędny początkowy okres przyznania świadczenia rodzicielskiego,
2. nieterminowe doręczenie decyzji przyznającej świadczenia rodzinne,
3. błędna rejestracja wniosku złożonego elektronicznie,
4. błędne rozstrzygnięcia o wysokości świadczenia rodzicielskiego,
5. błędnie ustalony okres przyznania prawa do świadczeń rodzinnych dla osób ze statusem UKR.

W celu poprawy realizacji kontrolowanych zadań należy:

1. Prawidłowo ustalać początkowy okres przyznania świadczenia rodzicielskiego.
Podstawa prawna: art. 24 ust. 9 ustawy o świadczeniach rodzinnych.
Termin wykonania: na bieżąco.
2. Decyzje administracyjne doręczać Stronie niezwłocznie po ich wydaniu.
Podstawa prawna: art. 39 k.p.a. – art. 46 k.p.a. w zw. z art. 110 k.p.a.
Termin wykonania: na bieżąco.
3. Prawidłowo rejestrować datę wpływu wniosków złożonych elektronicznie.
Podstawa prawna: art. 61 § 3 a k.p.a.
Termin wykonania: na bieżąco.
4. Prawidłowo rozstrzygać o wysokości świadczenia rodzicielskiego.
Podstawa prawna: art. 107 § 1 k.p.a.
Termin wykonania: na bieżąco.
5. Prawidłowo ustalać okres przyznania świadczeń rodzinnych dla osób legitymujących się statusem UKR.
Podstawa prawna: art. 1 ust. 2 pkt 2 lit ca ustawy o świadczeniach rodzinnych.
Termin wykonania: na bieżąco.

Zgodnie z treścią art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej²⁰, kierownik jednostki kontrolowanej w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego informuje pisemnie tut. Wydział o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystania wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz przesłano do Kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do Burmistrza Miasta i Gminy Sobótka, trzeci włączono do akt kontroli.

²⁰ Patrz przypis 2

Zgodnie z art. 48 ww. ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z upoważnienia Wojewody Dolnośląskiego

Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej

Magdalena Stefańska

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Otrzymują:

1. Burmistrz Miasta i Gminy Sobótka
2. a/a

